Весткі й Паведамленьні

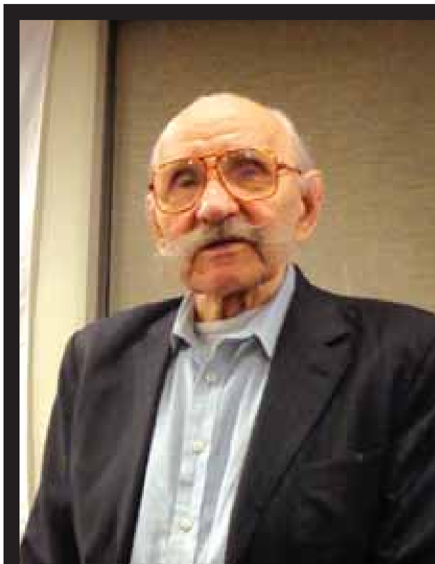
інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamleńni

Сусьветнае сеціва: *e-krama.com, pahonia.com*
Электронны адрас: *viestki@mail.com*
✉ *P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735*

№ 2 (612)
Люты 2017 г.

Антон ШУКЕЛОЙЦЬ
(19.07.1915 – 07.01.2017)



У суботу 7 студзеня 2017 года ў Нью-Ёрку адыйшоў у вечнасьць выбітны дзеяч беларускай грамады ў Амэрыцы сп. Антон Шукелойць.

Антон Шукелойць нарадзіўся ў 1915 годзе на Ашмяншчыне (хутар Якелёўшчына) у сялянскай сям’і. Ён атрымаў адукацыю ў Ашмянскай гімназіі й Віленскім унівэрсытэце імя Сьцяпана Батуры. У 1931 годзе ён браў удзел у перапісе насельніцтва, падчас якога поруч з аднадумцамі – беларускімі гімназістамі – запісваў нацыянальнасьць не па “мове пацераў”, а па мове штодзённага ўжытку. Вынік па Ашмянскім павеце не спадабаўся тагачасным польскім уладам, і Антон Шукелойць быў пакараны адтэрміноўкаю матуры на год. Гэтую падзею сп. Шукелойць лічыў пачаткам сваёй нацыянальнай і палітычнай дзейнасьці. Паступіўшы ў Віленскі ўнівэрсытэт, сп. Шукелойць займаўся вывучэньнем беларускай этнаграфіі, сьпяваў у студэнцкім хоры пад кіраўніцтвам Рыгора Шырмы, быў сябрам партыі беларускіх эсэраў. У студэнцкія часы працаваў ва ўнівэрсытэцкім этнаграфічным музэі, выяжджаў для збору матэрыялаў у розныя мясьціны Віленшчыны.

У 1939—1941 гг. ствараў беларускія школы на Ашмяншчыне. Быў школьным інспэктарам-мэтадыстам і настаўнікам беларускай сярэдняй школы. Выбіраўся дэпутатам гарадзкога савету. На самым пачатку вайны ён быў арыштаваны як “ненадзейны антысавецкі элемэнт”, трапіў у турму ў Вялейцы, пасьля быў перакінуты ў Крупкі. Падчас налёту нямецкай авіяцыі яму ўдалолся ўцячы.

У пэрыяд нямецкай акупацыі сп. Шукелойць знаходзіўся ў Менску, браў удзел у спробах наладжваньня беларускіх арганізацыяў і беларускага культурніцкага жыцьця. Працаваў у аддзеле культуры і асьветы гарадзкой управы, у архіве ЗАГСу, быў дырэктарам гістарычнага музэю. Ён меў непасрэднае дачыненьне да ўратаваньня славутай іконы Маці Божае Менскае, якая была неўзабаве адрэстаўраваная мастаком Віерам і перададзеная духовым уладам у катэдральны сабор у Менску. Ён загадваў аддзелам краязнаўства ў Беларускім Культурным Згуртаваньні і быў школьным інспэктарам пры аддзеле адукацыі Беларускай Цэнтральнай Рады. Быў удзельнікам Другога Ўсебеларускага Кангрэсу ў Менску ў 1944 годзе.

У 1944 годзе сп. Шукелойць выехаў у Нямеччыну, дзе пасьля вайны працаваў у школах пры лягерох перамешчаных асобаў (дыпі), імкнуўся адшукаць сьляды вывезеных нацыстамі зь Беларусі культурных каштоўнасьцяў. Вывучаў археалёгію ва ўнівэрсытэце UNRRA і Вольным украінскім унівэрсытэце ў Мюнхэне.

У 1952 годзе пераехаў у ЗША, дзе актыўна удзельнічаў у розных беларускіх арганізацыях Нью-Ёрку і ваколіцаў, у працы Рады БНР, Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня, Фундацыі Крэчэўскага і рэдакцыі газэты “Беларус”. У 1975—2007 гг. сп. Шукелойць узначальваў Беларуска-Амэрыканскае Задзіночаньне (БАЗА). Працяглы час ён быў сябрам рэдкалегіі газэты “Беларус”. Напрыканцы 1960-х — пачатку 1970-х гг. быў дырэктарам беларускай школы ў Нью-Ёрку.

Ён быў аўтарам шматлікіх артыкулаў, успамінаў, нэкралёгаў, што былі апублікаваныя ў газэтах “Бацькаўшчына” і “Беларус”. Быў сябрам Рады БНР і сябрам Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва ў Нью-Ёрку, быў вялікім прыяцелем Беларускага-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня” і браў удзел у шматлікіх імпрэзах арганізацыі.

Управа Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня” смуткуе з нагоды сьмерці заслужонага дзеяча беларускай грамады ў Злучаных Штатах.

Віталь ЗАЙКА

Студзеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У суботу, 14-га студзеня, у Доме Маракоў на Мангэтане прайшоў чарговы студзеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”. Напачатку старшыня сп. Віталь Зайка паведаміў пра сыход з жыцьця выбітнага дзеяча беларускай грамады ў Амэрыцы, прыяцеля Згуртаваньня “Пагоня”, шматгадовага старшыні Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня сп. Антона Шукелойця. Ягоная памяць была ўшанаваная хвілінай цішы. Затым сп. Зайка распавёў для тых, што першы раз прыйшлі на сход, пра мэты, прынцыпы, а таксама пра дзейнасьць Згуртаваньня “Пагоня”. Ён адзначыў, што “Пагоня” зьяўляецца грамадзкай арганізацыяй і займаецца культурніцкай, палітычнай і дапамаговай дзейнасьцю, імкнецца аб’ядноўваць беларусаў, асабліва моладзь, што апынулася ў Злучаных Штатах.

Пасьля з гутаркай пра досьвед выбару спэцыяльнасьці й пошуку працы ў Амэрыцы выступілі прамоўцы, што пагадзіліся падзяліцца сваімі ведамі ў межах сэрыі сэмінараў, што сталі традыцыйнымі для сходаў “Пагоні”.

Першым выступіў сп. Анатоль Цяценькін. Ён распавёў пра сябе, свой занятак да пераезду ў ЗША, што быў танцорам і шмат езьдзіў па сьвеце пакуль не атрымаў траўму. Цяпер ён займаецца продажамі праз сеціва і зьяўляецца трэйдарам – гандляром акцыямі. Сп. Цяценькін распавёў пра агульныя прынцыпы выбару прафэсіі й пошуку працы, якія ён сам для сябе засвоіў, і якія, на ягоную думку, могуць быць карысныя тым, хто пачынае сваё “працоўнае жыцьцё” ў ЗША. “Часта людзі, што прыяжджаюць, бяруцца за працу, якая трапляецца першай, потым яна засмоктвае, чалавек прызвычайваецца да яе. Трапіўшы ў такую “зону камфорту” – старайцеся выйсьці зь яе. Для гэтага трэба матывацыя, вера ў сябе і – веды.” Сп. Цяценькін распавёў, што ён мае дзьве інтэрнэт-крамы, на *amazon* і *ebay*. Гэта досыць прыбытковы бізнэс, у сеціве тысячы й мільёны пакупнікоў, і, уклаўшы, невялікую суму, можна ў досыць кароткі тэрмін вярнуць інвэставаньне ў 5-6 кроць. Выбар галіны продажаў залежыць ад вас, гэта можа быць касмэтыка, ювэлірныя вырабы, музычныя інструмэнты ці што яшчэ, але, безумоўна, найлепш заняцца тым таварам, у якім вы разьбіраецеся. І хіба найпрыбытковым гандлем ёсьць гандаль акцыямі. Набіўшы руку і разабраўшыся ў шчыгулах гандлю, можна дасягнуць узроўню заробкаў 5-6 тысячаў у месяц, працуючы ўсяго 2-3 гадзіны на дзень. Для гэтага пажадана скончыць школу трэйдараў, але ў сеціве ёсьць шмат дапаможных фільмаў, якія дадуць ідэю, як падступіцца і з чаго пачаць. Сп. Анатоль Цяценькін адказаў на пытаньні прысутных і пагадзіўся прыватна адказаць на ўсе асабістыя звароты.



Анатоль Цяценькін

Затым слова ўзяў сп. Раман Стэфановіч, ён скончыў юрфак БДУ ў Менску. У ЗША перш жыў у Маямі, займаўся кансалтынгам і цяпер зьяўляецца агентам па нерухомасьці, спэцыялізуецца на фліпінгу – пакупцы й продажы дамоў, якія адбіраюцца банкамі за даўгі, рэалізуюцца з аўкцыёнаў, рамантуюцца пакупнікамі з мэтаю далейшага продажу. Але акцэнтам свайго выступу сп. Стэфановіч зрабіў пытаньне прафэсійнай адаптацыі спэцыялістаў зь Беларусі ў прававой сфэры. Ён адзначыў адрозьненьні паміж ліцэнзаваным юрыстам і проста юрыстам, што мае прававыя веды, але ня мае ліцэнзіі. Такім чынам, пытаньне ва ўзроўні адукацыі. *Bachelor* гэта яшчэ не юрыст, а *Master of Law* хоць і юрыст, але ня мае права практыкаваць, бо мусіць яшчэ здаць экзамэн на адваката, *the bar exam*. Дзеля таго што беларускія юрыдычныя дыплёмы не настрыфікуюцца ў ЗША аўтаматычна, трэба ведаць пасьлядоўнасьць крокаў, як скарыстаць свой наяўны дыплём, і якія дадатковыя меры трэбы прыняць. У асноўным усё адбываецца праз набыцьцё ступені майстра права, якую можна здабыць за год. Кашт, прыкладна, 45 тыс., у залежнасьці ад навучальнай установы, але часта са свае кішэні давядзецца выкласьці значна меней, падаўшы на фінансавую дапамогу, ска-



Раман Стэфановіч

рыстаўшы стыпэндыі й пазыкі. Затым выступоўца падрабязна спыніўся на працэдуры паступленьня ў вышэйшыя навучальныя ўстановы ЗША і пасьлядоўнасьці *bar exam*. Выступоўца адказаў на пытаньні прысутных і пагадзіўся прыватна пагутарыць з усім жадаючым.

Сп. Віктар Едзіновіч распавёў пра свой досьвед пошуку спэцыяльнасьцяў і працы на гарадзкую адміністрацыю Нью-Ёрку. Ён адзначыў, што некаторыя добра аплочваныя спэцыяльнасьці не патрабуюць шмат падрыхтоўкі і ёсьць прывабныя ў пляне заробку і пэнсыйнага забясьпечаньня. Трэба выбіраць спэцыяльнасьці больш знаёмыя канкрэтнай асобе, потым перагледзець расклад іспытаў па пажаданых спэцыяльнасьцях. Іспыты і падрыхтоўка да іх звычайна нескладаныя, існуюць курсы і розныя дапаможнікі. У сеціве, а таксама ў прафсаюзнай газэце “The Chef”, можна знайсьці расклад іспытаў на бягучы год. Пасьля праходжаньня іспыту чалавек ставіцца ў чаргу ў залежнасьці ад выніку і чакае выклік на працу. Часам гэта можа быць некалькі тыдняў ці месяцаў, часам – некалькі год, у залежнасьці ад спэцыяльнасьці й выніку іспыту. Сп. Едзіновіч распавёў пра свой досьвед сацыяльнага работніка і асаблівасьці працы з асобамі, якім патрабуецца сацыяльная дапамога па разнастайных праграмах. Сп. Едзіновіч адказаў на пытаньні прысутных.

Затым у разьдзеле “Рознае” прагучэлі аб’явы й паведамленьні, адбыліся знаёмствы з гасьцямі сходу, пасьля чаго ў неафіцыйнай атмасфэры прысутныя мелі нагоду калегавацца зь землякамі пры сьціплых пачастунках.

Віталь ЗАЙКА

Канцэртны тур Лявона Вольскага ў Амэрыцы

Ukанцы насычанага і прадуктыўнага 2016 года, заснавальнікі беларуска-амэрыканскага праекту "Dzed Baradzed" пры падтрымцы Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня "Пагоня" арганізавалі, да гадавіны заснаваньня праекту, канцэрт вядомага беларускага рок-музыкі Лявона Вольскага (падрабязна ў №1 (611).

Пасьля людната і пасьпяховага канцэрту ў Нью-Ёрку 11 сьнежня летась на наступны дзень легендарны музыка выступіў з канцэртам у сталіцы ЗША. Безмоўна, фармат выступу ў Вашыгтоне значна адрозьніваўся ад ньюёркскага. Гэтая падзея там зацікавіла, як беларускую, так і амэрыканскую аўдыторыю. Сустрэча зь Лявонам Вольскім адбылася ў Нацыянальнай Фундацыі за Дэмакратыю (National Endowment of Democracy). Напачатку ў беларускага музыкі ўзяў інтэрвію венгерскі дыплямат Андрас Сымоный, сам у мінулым рок-музыка. Усе пытаньні, што ён задаваў, былі на тэму ролі незалежнага мастацтва і культуры ў кантэксьце барацьбы за дэмакратыю ў Беларусі. Першыя 10 хвілін атмасфэра была досыць афіцыйная, але хутка напружанне спала, і аўдыторыя шчыра дзякавала воплескамі беларускаму выканаўцу. Прагучалі найбольш папулярныя гіты сольнай творчасці Лявона і вядомыя песьні гурта "NRM". Пасьля выступу амэрыканцы стаялі ў чарзе па дыскі сьпевака.

Другі міні-канцэрт Лявона Вольскага ў сталіцы Злучаных Штатаў адбыўся 14 сьнежня на кватэры Франака Вячоркі. Па словах прысутных, кватэрнік атрымаўся вельмі душэўным. У той вечар прыйшлі выключна беларусы, што жывуць і працуюць ў Вашынгтоне, якія даўно не зьбіраліся разам з такой выдатнай нагоды, як прыезд беларускай зоркі.

Наступным горадам у гэтым туры быў "Чыкага, і толькі Чыкага". Беларуская грамада ў халодным і ветраным горадзе на беразе вялізнага Мічыгана вельмі цёпла і шчыра сустракала доўгачаканую рок-зорку . Канцэрт адбыўся ў грамадзкай залі царквы сьв. Юра. На канцэрт, не зважаючы на сьнежны буран, прыехалі беларусы зь Мінэсоты і Вісконсына.

Кожны з гэтых амэрыканскіх горадоў уразіў беларускага музыку па-свойму, і перад кожным выступам ён хваляваўся, каб аўдыторыі спадабаўся ягоны выступ. Шчырасьць сьпевака і ягоную адкрытасьць немагчыма не адзначыць. Вельмі б хацелася, каб наш выбітны музыка часьцей наведваў ЗША са сваімі канцэртамі.

Ад імя арганізатараў праекту "Dzed Baradzed" я хачу падзякаваць Беларуска-Амэрыканскаму Згуртаваньню "Пагоня" за дапамогу і падтрымку, асабліва сп. Віталю Зайку, а таксама сп-ву Сокалавых (Сяржуку, Ганьне, Сьветавіду, Славаміру).

Дзякуючы высілкам нашых землякоў, а менавіта, супрацоўніцы Нацыянальнай Фундацыі за Дэмакратыю Вользе Тарасавай, грамадзкаму актывісту і журналісту Франаку Вячорку і заснавальніцы інтэрнэт-плятформы *kyky.org* Дар'і Муцявінай, адбыўся канцэрт Лявона Вольскага ў Вашынгтоне.

Шчыры дзякуй беларускай грамадзе ў Чыкага за арганізацыю канцэрта ў іхным горадзе, а асабіста сп-ні Жане Чарняўскай.

Сачыце за навінамі і новымі імпрэзамі ў фэйсбук-суполках "Беларусы ЗША. Разам лягчэй", "Беларуска-Амэрыканскае Згуртаваньне "Пагоня", "Belarusians In Chicago" і "Belarusians in Washington DC Metro area".

Ганна ШАРКО



Гутарка перад выступам у Вашыгтоне



Канцэрт у Чыкага

“Галгатня пра ЗыШыА”

Хто гуляе з агнём, дагуляецца да попелу

У Амэрыцы, а цяпер ужо ва ўсім сьвеце, вельмі папулярнымі сталі праграмы тыпу „pranks”, у якіх палохаюць, разыгрываюць або робяць нейкія іншыя “жарты”. Жартамі іх можна назваць умоўна, бо звычайна яны маюць даволі рэзкі і злосны характар. А помніце, як у дзяцінстве дарослыя вучылі, што нельга палохаць іншых, бо з гэтага могуць быць самыя дрэнныя наступствы? У нашай культуры не прынята палохаць, бо дзіця можа пачаць заікацца, мачыцца, баяцца, ці гэта нейкім іншым чынам дрэнна адаб’ецца на ягонай псыхіцы. У нас не прынята злосна жартаваць над іншымі, іронію і сарказм мы ахвотней скіроўваем на саміх сябе. У нейкім сэнсе нашае выхаваньне несумяшчальнае з сучасным сьветам, і добра, калі чалавек гэта разумее і робіць з гэтага сваю перавагу, а не недахоп.

Калі дзіця, што натуральна, спрабавала разыграць дарослых, тыя стараліся апавесьці павучальную казку пра зайца, які без патрэбы клікаў на дапамогу да часу, пакуль ніхто яму ўжо ня верыў. А калі зьявілася сапраўдная пагроза, то ніхто ўжо на ягоныя заклікі не рэагаваў. Гэтак заяц зрабіўся абедам для ваўка. Ну, пэрсанажы маглі быць іншыя, але навука збольшага зразумелая, адна і тая ж – не пляці абы чаго (не кажы дурнога), не дурніся (не рабі дурнога) і не выранджайся (ня строй дурнога).



А што зрабілася з нашым маладымі матулямі, якія, падхапіўшы новыя тэндэнцыі, тут жа пасьля родаў запампоўваюць у сацыяльныя сеткі фатаздымкі сваіх дзяцей? Куды дзелася шматвекавая асьцярожнасьць у гэтай сфэры? Іхныя маткі і бабулі завязвалі на дзіцячай калысцы або вазку чырвоную стужку, рабілі іншыя практычныя захады, рытуалы і замовы, каб адагнаць дрэнны позірк, каб абараніць безабароннае стварэньне ад суроку. Ня раз чуў пра выпадкі, калі родная бабуля або цётка пазьбягала кантакту з малым, пакуль тое не падрасьце, не ўзмацуецца, каб, ня дай Бог, яму выпадкова не нашкодзіць няўдала прамоўленым словам, лішнім кампліментам, празьмерным ахканьнем і войканьнем. Цьху-цьху-цьху на цябе, дзіцятка... А цяпер малое трапляе на вочы ўсяго сьвету як на канвэер. Многія ўжо развучыліся берагчы сваё, згубілі тое, што было інстынктыўным і нават генэтычным.

У беларускай традыцыі ніколі не было ніякага дня дурня, між іншым, дня з найбольшай колькасьцю імяніньнікаў. У нас моладзь дурэла ня 1-га красавіка (Prima aprilis), у даўнейшы першы дзень года, а ў ноч на Купальле. І было гэта вясёлае, гарэзьлівае і “чаканае” шкодніцтва, як частка цэлага шэрагу рытуалаў. Без цкаваньня, лютасьці і тролінгу. Сам факт, што дзень жартаў у нас зьвязаны з днём каханьня, ужо гаворыць сам за сябе. Таму з агнём не жартуйце і вадзе ня верце.

Віталь ВОРАНАЎ

Уплаты ў Згуртаваньне
Ñêëàäê³ é àõâÿðàâàíüí³:

А. Бабкоў 60
С. Барысенка 60
В. Едзіовіч 60
Н. Лазоўская 60
З. Мотуз 60
С. Мядзьведзеў 60
В. Сьпеталюн 60
А. Тараненка 60
Ю. Шкода 60
А. Якубенка 60

Усім шчыры дзякуй!

Уплаты ў Згуртаваньне “Пагоня” шліце на адрас:
P. O. Box 572
New York, NY 10113
Чэкі выпісвайце на імя скарбніка *Viktar Yedzinovich.*

*Паважаныя **А. Андрээў, А. Бабкоў, А. Касьцюк,** калі ласка, паведаміце рэдакцыі вашыя дакладныя паштовыя адрасы.*

Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “ПАГОНЯ”
адбудзецца ў суботу **11-га лютага 2017 года** на Мангэтане ў Доме Маракоў па адрасу:

Seafarers and International House
123 East 15th Street
New York, NY 10003.

*Даезд цягнікамі падземкі **L, N, Q, R, W, 4, 5, 6** да прыпынка **Union Square**.*

*Будынак знаходзіцца адзін блёк на ўсход ад **Union Square** па **15-й вуліцы** на скрыжаваньні з **Irving Place**.*

Заля сходаў на 2-м паверсе.

Пачатак: **а 6-й** гадзіне вечара.

Аб месцы і часе правядзеньня сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжаных Згуртаваньнем “Пагоня”, можна даведацца, наведаўшы сайт ***pahonia.com***

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня *Весткі й Паведамленьні* :

А. Бабкоў 30
К. Верабей 30
В. Едзіновіч 30
А. Курушка 30
З. Мотуз 30
С. Мядзьведзеў 30
А. Пранцэвіч 30
Л. і П. Рыжыя 30
В. Сьпеталюн 30
А. Тараненка 30
Ю. Шкода 30
А. Якубенка 30

Шчыры дзякуй!

Падпісацца на бюлетэнь можна даслаўшы ў рэдакцыю аплату гадавой падпіскі ($30) на адрас:
Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735
*Чэкі выпісвайце на імя скарбніка “Пагоні” **Viktar Yedzinovich**.*
*Падпіску таксама можна аформіць на сайце **www.e-krama.com***

*Электронны варыянт бюлетэня можна знайсьці ў інтэрнэце на сайце **e-krama.com***